

PET

Αναργυρου Πετρακη, λογισιον - εν Αθηναις 1843

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΛΟΓΙΑΡΙΟΝ

Ἐκφωνηθὲν παρὰ τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν

Κ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΥ ΠΕΤΡΑΚΗ

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, τὴν 25 Δεκεμβρίου 1842,

Καθ' ἣν ἡ Α. Μ. ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ τῆς Ἑλλάδος ἔθεσε τὸν
πρῶτον λίθον τοῦ Δημοτικοῦ Ναοῦ ἐπονομα-
σθέντος ὁ ΕὐΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,

Παρευρεθείσης εἰς τὴν τελετὴν ταύτην τῆς τε

Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης

Καὶ τῆς

Α. Υ. τῆς Πριγκιπέσσης τοῦ Ὀλδεδούργου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΝΝΗΣ Κ. ΒΕΛΛΟΥ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ, ΑΡΙΘ. 215.

1843.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ !

ὉΛΟΣ ὁ Χριστιανικὸς κόσμος χαίρει σήμερον διὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τὴν γέννησιν. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Οὐρανοῦ προσκαλοῦσι τὴν γῆν εἰς χαρὰν, εὐαγγελιζόμενοι ὅτι ἦλθεν ὁ λυτρωτὴς αὐτῆς· τὰ πάντα συγχαίρουσι μὲ τὸν ἄνθρωπον, διότι ἀνατέλλει σήμερον ὁ νοητὸς ἥλιος, ὅστις ἀπελαύγει τὴν πλάνην καὶ τῆς δεισιδαιμονίας τὸν ζόφον, καὶ ἐξαπλόγει τὰς ζωηφόρους ἀκτῖνας τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας καὶ φωτίζει τῶν ἀνθρώπων τὰ πνεύματα, διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἐστειλεν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ ὡς μόνον λογικὰ ὄντα νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἀληθινὴν λατρείαν, φωτίζει τὰ πνεύματα διὰ νὰ γνωρίσωσι πρὸς τούτοις τὴν ἀδελφικὴν σχέσιν, ἣν ἔχουσι πάντες οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἀλλήλους, ὡς τέκνα ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς τοῦ οὐρανόου, καὶ ὅτι μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην ἀγαπῶντες ἀλλήλους γίνονται εὐάρεστοι εἰς αὐτὸν τὸν οὐράνιον ἡμῶν πατέρα· φωτίζει τὰ πνεύματα διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν, εἰς ὃν προσδιωρίσθησαν διὰ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Δημιουργοῦ. Τοιαῦτα ὑψηλὰ καὶ ἀνεκτίμητα ἀγαθὰ φέρουσα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν θεία γέννησις, πολλὰ εὐλόγως ἐκχέει εἰς τὰς καρδίας ὄλων τῶν πιστῶν ζωηρὰν χαρὰν καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν. Τῆς χαρᾶς ταύτης εἰμεθα καὶ ἡμεῖς ὡς χριστιανοὶ ἐξάπαντος μέτοχοι, καὶ πρέπει

νά εἴμεθα, ἐὰν αἰσθανώμεθα τὸ μέγεθος τῆς εὐτυχίας τοῦ
νά εἴμεθα χριστιανοί, καὶ νά φωτιζώμεθα καὶ ἡμεῖς ἀπὸ
τὸ ζωηφόρον φῶς τοῦ νοητοῦ τούτου ἡλίου. Ἄλλ' ἡμεῖς,
Βασιλεῦ, ἔχομεν σήμερον καὶ ἄλλην ἰσχυράν ἀφορμὴν νά
αἰσθανθῶμεν ζωηροτέραν τὴν σημερινὴν χαρὰν τοῦ Χριστια-
νικοῦ κόσμου, καὶ νά ἀναπέμφωμεν θερμότερας τὰς δοξολο-
γίας καὶ εὐχαριστίας εἰς τὸν πανάγαθον Θεόν.

Ἡ ἀφορμὴ αὕτη εἶναι ὁ θεμέλιος οὗτος λίθος, τὸν ὅποιον αἱ
Βασιλικαὶ Σου χεῖρες ἔθεσαν μεθ' ἡμῶν εἰς ἀνέγερσιν Ναοῦ,
ἐν ᾧ θέλει δοξολογεῖσθαι διαπαντός τὸ ὕψιστον αὐτοῦ ὄνομα.
Ναί, Βασιλεῦ, ὁ θεμέλιος οὗτος λίθος γίνεται ζωηροτάτης χαρᾶς
καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν ἀφορμὴ, διότι μᾶς ἀνακαλεῖ
ἀναγκαίως εἰς τὴν μνήμην τὴν παρελθοῦσάν μας δυστυχίαν,
καὶ τὴν τωρινὴν εὐτυχίαν μας, καὶ ἐκ τῆς παραθέσεως ταύτης
γίνεται ἐπαισθητοτέρα ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότης καὶ φιλαθροπία.

Ἐν ἀπὸ τὰ ἀσφαλέστατα γνωρίσματα τῆς τοῦ ἀνθρώπου
λογικότητος εἶναι, ὅτι γινώσκει τὸν Θεὸν καὶ αἰσθάνεται τὸ
καθῆκον νά τὸν λατρεύη. Πρὸς τοῦτο ἀνεγείρει τοὺς ἱερούς
ναοὺς διὰ νά προσφέρῃ ἐν αὐτοῖς δημοσίᾳ τὴν λογικὴν του
λατρείαν πρὸς αὐτὸν, τὸν ὅποιον γνωρίζει ποιητὴν καὶ προνοη-
τὴν αὐτοῦ, καὶ παρὰ τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ τὸ ζῆν καὶ τὸ εἶναι.

Ἔτις ποτε ἤθελε φαντασθῆ, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἐνὸς τοσοῦ-
τον ἱεροῦ, ὅσον καὶ κοινοῦ πάσῃ τῇ ἀνθρωπότητι καθήκοντος
ἤθελεν ἐμποδίζεσθαι ἀπὸ τοὺς ἀπίστους κατακτητὰς τῆς
πατρίδος μας, οὔτινες ἔκαμνον ἐπαισθητότερον τὸ βᾶρος τοῦ
ζυγοῦ τοῦ καταπιέζοντος τὸν τράχηλον ἡμῶν, ἀπαγορεύοντες
ἡμᾶς νά ἀνεγείρωμεν ἀκόμη, καὶ ὅπως οὖν νά ἐπισκευάσω-
μεν τοὺς εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγκαίους ναοὺς;

Ἐπ' ἀληθείας ὁ εὐσεβὴς ζῆλος τῶν πατέρων μας κατῴρωγε νὰ ἔχη καὶ νὰ συντηρῆ τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, ἀλλὰ μὲ ποίας χρηματικὰς θυσίας, μὲ ποίους φόβους καὶ κινδύνους! καὶ μὲ ποῖον περιορισμὸν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θείας λατρείας! Ἄλλὰ σήμερον τί βλέπομεν ἐν τῷ μεταξύ μας; Αὐτὸν τὸν Σεβαστὸν τοῦ Ἔθνους μας Ἀρχηγὸν καὶ Βασιλέα νὰ εὐδοκῇ αὐτοπροσώπως μὲ τὰς βασιλικὰς Αὐτοῦ χεῖρας νὰ θέτῃ πρῶτος τὸν θεμέλιον λίθον, καὶ μὲ τὸ τραγὸν τοῦτο δεῖγμα τῶν εὐσεβῶν Αὐτοῦ αἰσθημάτων νὰ ἐμπνέῃ καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς Αὐτοῦ ὑπηκόους, καὶ νὰ ἀναζωπυρῆ αὐτὸ τὸ εὐγενές, αὐτὸ τὸ θεῖον αἶσθημα τῆς εὐσεβείας. Ὡ ἀφορμὴ ὄντως χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως! Ὡ ἀλλοιώσις ἀληθῶς τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου! Ἐνῶ βλέπομεν, ἀδελφοί, κατερειπωμένους περὶ ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀπίστων τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, καὶ ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τούτων δυνάμεθα σήμερον ἐλευθέρως, αὐτοῦ τοῦ σεβαστοῦ Βασιλέως εὐδοκούντος καὶ συνεργοῦντος νὰ ἀνεγείρωμεν ἀκωλύτως μεγαλοπρεπῆ καὶ περικαλλῆ ναόν! Τρόντι μακάριοι ἡμεῖς οἱ βλέποντες ἃ βλέπομεν, καὶ ἀκούοντες ἃ ἀκούομεν! Μακαριώτεροι τῶν πατέρων μας ἀσυγκρίτῳ λόγῳ, οἵτινες ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσι τὴν ἡμέραν ταύτην! Αὕτη ἡ ἡμέρα, αὕτη ἡ περίστασις μᾶς χορηγεῖ ἀφορμὴν ἀποχρῶσαν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν τιμὴν τοῦ πολυτίμου αἵματος, μὲ τὸ ὅποιον οἱ ἀοίδιμοι ἀδελφοὶ καὶ πατέρες μας ἐξηγγόρασαν τὴν ἐλευθερίαν μας! Αἰώνια ἡ μνήμη τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων! ἐπειδὴ διὰ τοὺς ἀγῶνας ἐκείνων καὶ τὰς θυσίας καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀκόμη τῶν νῦν ζώντων ἀπολαύομεν σήμερον τὴν εὐτυχίαν ταύτην. Ἀπὸ τὸ πολῦτιμον καὶ ἡρωϊκὸν αὐτῶν αἷμα ποτισθὲν τὸ ἔδαφος τῆς πατρί-

δος μας, ἐβλάστησε τὸ ὠραῖον τοῦτο δένδρον τῆς ἐθνικῆς
υἰάρξεως καὶ αὐτονομίας, ἐν ἣ ἀπολαύομεν τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τοῦ πολίτου τὰ ἱερά δικαιώματα. Αἰώνια ἡ μνήμη αὐτῶν!
Δόξα δὲ καὶ τιμὴ εἰς τὸν Σεβαστὸν ἡμῶν Βασιλέα, τοῦ ὁποῖου
μόνου ἡ παρουσία εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐστήριξε τὴν ἀποκτηθεῖ-
σαν ταύτην ἐλευθερίαν, ἥτις χωρὶς τῆς αὐτοῦ Βασιλικῆς
παρουσίας ἐκινδύνευεν αὔθις νὰ ἀπωλεσθῇ! Δόξα καὶ τιμὴ
καὶ ἀφοσίωσις ἐξ ἡμῶν εἰς τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν Βασιλέα,
ὅστις καθὼς ἐπιφανεῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι κατέπαυσε τὸν σάλον
τὸν κλειδονίζοντα τὸ σκάφος τῆς πολιτείας μας, οὕτω καὶ
τώρα διὰ τὰ εὐσεβῆ αὐτοῦ αἰσθήματα, μᾶς χορηγεῖ τὴν εὐ-
καιρίαν νὰ ἐκτελῶμεν τὰ τοιαῦτα θεοφιλῆ καὶ εὐάρεστα
ἔργα, διὰ τῶν ὁποῖων μᾶς γίνεται ἐπαισθητὴ οὐ μόνον ἡ
χάρις τοῦ Θεοῦ τῆς ὁποίας ἠξιώθημεν, ἀλλὰ καὶ τὸ τερπνὸν
καὶ εὐάρεστον καὶ ἱερὸν καθήκον ἐκπληροῦμεν τοῦ νὰ ἀνε-
γείρωμεν εἰς τὸν Ὑψιστὸν ναὸν περικάλλῃ, διὰ νὰ προσφέ-
ρωμεν ἐν αὐτῷ μιᾷ γλώσσει καὶ μιᾷ καρδίᾳ τοὺς εἰς τὴν
μεγαλωσύνην αὐτοῦ προσήκοντας ὕμνους καὶ ἱεράς δοξο-
λογίας.

Ἄλλ' ὦ Συμπολίται! Τὸ χρέος ἡμῶν εἶναι τώρα νὰ συν-
δράμωμεν πάσῃ δυνάμει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ἔργου,
τὸ ὁποῖον θέλει εἶναι ὠραῖσμα τῆς ἡμετέρας πόλεως, τὴν
ὅποیان μέχρι τοῦδε ἠσχῆμιζον τὰ ἐρείπια τῶν ἱερῶν ναῶν
τοὺς ὁποῖους ἡ μανία τῶν βαρβάρων καὶ ἀπίστων τυράννων
μᾶς κατέστρεψε. Χρέος εἶναι νὰ συνδράμωμεν ὅσον καὶ
ὅπως δύναται ἕκαστος, εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, ὅστις
θέλει εἶναι καὶ εἰς τὰ τέχνα μας καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀπογό-
νους μας, μαρτύριον σταθερὸν τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου καὶ

τῆς εὐσεβείας μας, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ παραδόσωμεν εἰς αὐτοὺς ὡς θησαυρὸν ἀνεκτίμητον εἰς κληρονομίαν, καθὼς παρελάβομεν αὐτὴν καὶ ἡμεῖς παρὰ τῶν πατέρων μας· αὐτὸς θέλει διεγείρει καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ αὐτὰ εὐσεβῆ αἰσθήματα καὶ τοὺς προτρέπει εἰς τὰ αὐτὰ θεοφιλῆ ἔργα, καὶ ἐμπνέει εἰς τὰς ψυχὰς των καὶ σέβας καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς ἡμᾶς. Ὅφειλομεν νὰ συνδράμωμεν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ὁπωσδήποτε, θεωροῦντες τὴν συνδρομὴν ταύτην ὡς θυμίαμα εὐπρόσδεκτον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, καὶ θυσίαν πνευματικὴν, ἣτις θέλει τελεῖται καθ' ἑκάστην εἰς αἰῶνας ὑπὲρ τῶν κτητόρων καὶ συνδρομητῶν τῆς ἁγίας ταύτης Ἐκκλησίας.

Ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἔχει πάτριον τὸν ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῶν θείων ναῶν διακαὴ ζῆλον. Μαρτυροῦσι τὸν λόγον μου τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς πόλεώς μας. Ἄς μιμηθῶμεν τὸν ζῆλον τῶν πατέρων μας, οἵτινες εὐτελεῖς καὶ ἀπλοῖκοι ὄντες εἰς τὰς ἰδιωτικὰς τῶν οἰκίας, ἐφιλοτιμοῦντο νὰ ἦναι μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἀφθονοὶ εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, καὶ ζηλοῦντες ζῆλον θεῖον, ἀπέβαλλον πᾶν περιττὸν καὶ μάταιον διὰ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τοιούτων ἱερῶν καθηκόντων τὴν ἐκτέλεσιν. Πᾶς τις καὶ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ συνδράμη κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν. Ὁ Θεὸς, ὅστις δὲν βλέπει μόνον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλ' εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὴν διάθεσιν, τοῦ προσφέροντος ἀποδέχεται εὐμενῶς καὶ τῆς χήρας τὸ λεπτόν, καθὼς καὶ τοῦ πλουσίου τὴν πλουσίαν προσφοράν. Μηδεὶς λοιπὸν δισταζέτω νὰ συντελέσῃ τὸ κατὰ δύναμιν, εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν ὅτι λαμβάνει εὐκαιρίαν καὶ ἀξιούται νὰ συναριθμηθῇ μὲ τοὺς ἀνεγεύραντας ναὸν ἅγιον εἰς τὸ πανάγιον αὐτοῦ ὄνομα. Μηδεὶς τοσοῦτον ἀφιλότιμος δειχθήτω περὶ τὸ ἔργον

τὸ ὅποιον ἐπεχειρίσθημεν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ πνευματικὴν ἡμῶν ὠφέλειαν, ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν εὐγνωμοσύνης ἡμῶν, ὅστις ἠδόκησε νὰ μᾶς χάριση τὴν πολιτικὴν ταύτην ὑπαρξιν, ἐν ᾗ ἐμβαίνομεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πεπολιτευμένων καὶ εὐνομουμένων ἐθνῶν. Εὐγνωμονοῦντες δὲ εἰς τὸν Σεβαστὸν καὶ φιλόκαλον ἡμῶν Βασιλέα, τὸν προθυμούμενον νὰ ἀνυψώσῃ τὴν ἀρχαίαν εὐκλειαν τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν πατρίδος διὰ τῶν τοιούτων λαμπρῶν καὶ κοινωφελῶν ἔργων, ἃς ἐπικαλεσθῶμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ πανάγιον ὄνομα ἀνεγείρεται ὁ ἱερὸς οὗτος ναὸς, νὰ ἐπιδαφιλεύσῃ τὴν θείαν αὐτοῦ χάριν ἐπ' αὐτὸν καὶ τὴν σεπτὴν ἡμῶν Βασίλισσαν, νὰ κραταιόνῃ τὸν θρόνον αὐτῶν εἰς αἰῶνας, νὰ διατηρῇ αὐτοὺς ἐν δόξῃ καὶ εὐδαιμονίᾳ πρὸς δόξαν καὶ εὐτυχίαν τῆς κοινῆς πατρίδος, πρὸς χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἡμῶν πῶν πιστῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, αἵτινες ἐκ καρδίας προφέρομεν Ζήτω ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα ! Ζήτω ! Ζήτω ! κτλ.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000050322

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ